

NAJAVA ZA MEDIJE

Petra Buljević Zdjelarević
Ured za odnose s javnošću IRB-a
T +385 (1) 457-1269 M (99) 267-95-14
E info@irb.hr

ZAGREB, 22. 11. 2013.

'Izgubljeni u znanstvenom prijevodu'

PANEL DISKUSIJA: Znanstvena komunikacija kao kolegij ili studij

Komunikacija i jasno prikazivanje rezultata istraživanja sastavni su dio istraživačkog rada. Kako hrvatski znanstvenici komuniciraju sa ciljanim javnostima? Što naš sustav nudi studentima prirodnih znanosti, mladim znanstvenicima i istraživačima kako bi se naučili komunicirati rezultate svoga rada?

Institut Ruđer Bošković (IRB), [Udruga Profesor Baltazar](#), projekt '[Znanstveni edukativno-zabavni centar](#)' (ZEZ) i popularno znanstvena radijska emisija 'Znanost na eteru' pozivaju vas na panel diskusiju na temu: 'Znanstvena komunikacija kao kolegij ili studij' koja će se održati u četvrtak 28.11. 2013. u 18.30 sati u MM centru SC-a u Zagrebu, Savska 25. Panel diskusija organizira se u sklopu projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta 'Znanost je IN' pod pokroviteljstvom Sveučilišta u Zagrebu i Grada Zagreba te uz potporu partnera projekta CARnet, Instituta sinergije znanosti i društva (ISZD), Kongresnog ureda Turističke zajednice Grada Zagreba, Kulture promjene Studentskog centra u Zagrebu, Međunarodnog instituta znanosti i obrazovanja (MIZO) i Udruge Kreatom.

Nedavno objavljeni rezultati istraživanja Eurobarometra pokazuju da Europljani podupiru ulogu znanosti i tehnologije u društvu (77 %), ali od znanstvenika i političara istovremeno očekuju da uzmu u obzir njihove vrijednosti i zabrinutosti. Postizanje te ravnoteže naglašeno je u sljedećem programu EU-a u području istraživanja i inovacija pod nazivom Horizon 2020. Povjerenica za istraživanje, inovacije i znanost Europske komisije Máire Geoghegan-Quinn zaključila je kako je potrebno uložiti veće napore kako bismo u društvu potaknuli dijalog o znanosti te kako bi se još više mladih ljudi zainteresiralo za znanost i karijere u području inovacija.

Što naš sustav nudi studentima prirodnih znanosti, mladim znanstvenicima i istraživačima na početku karijere kako bi se naučili komunicirati rezultate svoga rada? Postoje li uopće na hrvatskim fakultetima kolegiji znanstvene komunikacije i kako funkcioniraju? Što nadležno Ministarstvo i hrvatska sveučilišta poduzimaju kako bi adresirali navedene probleme? Kako to rade europska i svjetska sveučilišta? - pitanja su o kojima će u sklopu panel diskusije raspravljati naš gosti: **Prof. dr. sc. Paola Rodari** s Međunarodne škole za napredne studije (SISSA) u Trstu, **prof. dr. sc. Blaženka Divjak**, prorektorica za studente i studije pri Zagrebačkom sveučilištu te **prof. dr. sc. Dejan Vinković** s Prirodoslovnog-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Splitu i direktor Instituta sinergije znanosti i društva u Čakovcu (ISZD).

Poseban gost komentator je: **prof. dr. sc. Blanka Jergović**, redovita profesorica na Hrvatskim studijima, politologinja, novinarka i urednica na 1. programu HRT-a, a raspravu će zakuhati u svom

posebnom stilu znanstvenika na eteru - **Bojan Markičević**, dugogodišnji znanstveni komunikator i urednik emisije Znanost na eteru Radija Student.

'Izgubljeni u komuniciranju'

Komunikacija i jasno prikazivanje rezultata istraživanja sastavni su dio istraživačkog rada. Posljednjih nekoliko godina, sve više znanstvenika shvaća da nije dovoljno samo raditi znanost. Štoviše, u Hrvatskoj se znanost još uvijek velikim dijelom financira iz državnog proračuna novcem poreznih obveznika stoga su znanstvenici dužni izvijestiti građane o rezultatima svog rada.

Istraživači danas moraju biti u stanju objasniti svoj rad razumljivim i jasnim riječima široj javnosti, donositeljima odluka i industriji kako bi oni mogli razumjeti zašto su njihova istraživanja i otkrića važna.

Naime, znanost je često isprepletana s nekim ključnim javnim političkim pitanjima i odlukama sa kojima se zemlja suočava. Neki od tih ključnih tema su klimatske promjene, genetski modificirana hrana, razina do koje ćemo ulagati u razvoj novih lijekova, genetska istraživanja, istraživanja ionskih zračenja, svemira i sl. Ako znanstvenici ne komuniciraju aktivno u ovim područjima, javnosti nije u mogućnosti donijeti inteligentne političke odluke koje su u najboljem interesu zemlje. To se već događa.

Pored toga, znanstvenici igraju ključnu ulogu kao javni komentatori kroz različite alate kao što su predavanja, intervju, znanstveni članci, blogovi, društvene mreže i sl. te osim što služe kao izvor tema medijima, motiviraju nove generacije studenata i istraživača. Danas se uvelike raspravlja o odlasku mladih školovanih stručnjaka iz Hrvatske, o niskim upisnim kvotama na fakultetima iz prirodnih znanosti pa se u posljednje vrijeme sve više osvještava nužnost da se interes za znanost počne razvijati već u vrtičkoj dobi. Znanstvenici mogu značajno pridonijeti rješavanju ovih problema kroz jasnu komunikaciju rezultata svoga rada sadržajem i porukama prilagođenim različitim publikama na različitim razinama. Osim toga, znanstvenici imaju ključnu ulogu u razvoju i njegovanju kritičkog i argumentiranog mišljenja utemeljenog na dokazima.

Dio ovdje navedenih problema s kojima se danas suočavamo proizlazi jednim dijelom i iz nemogućnosti jasnog komuniciranja rezultata znanstvenih istraživanja. Puno je šumova u kanalu pa poruke često ne budu jasno prenesene ciljanim javnostima.

'Ima li nade za nas?'

Problemi u komunikaciji između znanstvenika i ciljanih javnosti mogli bi se izbjeći ukoliko bi znanstvenici već na početku svojeg školovanja stekli određene komunikacijske vještine. Nažalost, danas većina visokoškolskih ustanova još uvijek zanemaruje taj dio obrazovanja znanstvenika pa se znanstvenici prvenstveno obrazuju u tehničkim aspektima znanosti, dok se stjecanju komunikacijskih vještina ne pridaje veliki značaj.

Stoga u vrijeme kada je znanstvena komunikacija u velikom zamahu diljem Europe jer ipak će poseban proračun u okviru Horizon 2020. biti namijenjen 'Znanosti s društvom i za društvo', pri čemu se naglasak stavlja na uključivanje znanstvenih i tehnoloških napora u europsko društvo, na

povećanje privlačnosti karijera u području znanosti i tehnologije, posebno za mlade, te smanjivanju postojeće neravnoteže spolova u tim područjima, naša zajednica znanstvenih komunikatora je u povojima i bez potpore.

Da se nadovežemo na Alberta Einsteina koji je kazao kako je većina fundamentalnih znanstvenih ideja jednostavna u svojoj biti, i u mogu, u pravilu, biti prezentirane jezikom razumljivim svima, i nadodamo - tu vještinu treba naučiti.

KORISNE POVEZNICE:

PRVA PANEL DISKUSIJA: NAJAVA - <http://www.irb.hr/lzdvojeno/Znanost-je-IN>

ZAKLJUČCI: <http://www.irb.hr/O-IRB-u/Za-medije/Pametna-drzava-zna-da-treba-uloziti-u-darovite-pojedince>

Web: <http://zez.hr/znanost-je-in/>

FB: <https://www.facebook.com/irb.hr>; <https://www.facebook.com/zezhr>

OKRUGLI STOL: <http://www.irb.hr/O-IRB-u/Za-medije/Od-popularizacije-znanosti-do-konkurentnosti-gospodarstva>

<http://www.irb.hr/O-IRB-u/Za-medije/Popularizacija-znanosti-moze-pomoci-hrvatskom-gospodarstvu>